

Perspectieven voor zomer 2021 ten tijde van corona

Aanleiding

De komende maanden zal het aantal coronabesmettingen en ziekenhuisopnames vanwege COVID-19 naar verwachting afnemen, waardoor er ruimte ontstaat voor versoepelingen zoals benoemd in het Openingsplan.

Richting zomer 2021 ontstaat daarmee een hybride situatie met:

- > Een toename van het aantal gevaccineerden.
- > Een afname van het aantal besmettingen.
- > Een toenemende opening van de samenleving.

Doel

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) vertaalt de lessen van zomer 2020 door naar handelingsperspectieven voor aankomende zomer 2021 als advies en ter ondersteuning van gemeenten/veiligheidsregio's en het Rijk (verticale bestuurlijke afstemming) en tussen gemeenten/veiligheidsregio's onderling (horizontale bestuurlijke afstemming).

Voor wie?

De handelingsperspectieven zijn bestemd voor de voorzitters van veiligheidsregio's en burgemeesters ter voorbereiding op de zomer van 2021. Het stelt bestuurders in staat in de zomerperiode beter en sneller te reageren en te anticiperen op uitdagingen die zich ongetwijfeld zullen manifesteren.

Verticale bestuurlijke afstemming

Samenwerking

- > Regelmatige afstemming tussen het Rijk en de veiligheidsregio's maar ook tussen de veiligheidsregio's onderling.
Advies: piketregeling voor bestuurders.
- > Achter deze bestuurlijke verbanden ook de operationele verbanden (directeuren veiligheidsregio, DPG'en, operationeel leiders e.a.) laten functioneren op basis van een piketregeling.

Communicatie

- Ook tijdens en na versoepelingen is het advies: blijf communiceren met de bevolking. Communicatie draagt bij aan urgentiebesef.
- > Zorg voor afstemming over communicatie vanuit het Rijk en vanuit de regio's.
Advies: Het NKC kan veiligheidsregio's en gemeenten ondersteunen in de communicatie.
Advies: Organiseer als NKC ook in de zomerperiode websessies waarin vragen vanuit de veiligheidsregio's worden opgehaald en beantwoord.
 - > Eenduidige communicatie is van groot belang. Via de media ventileren van verschillen van mening en inzicht zorgt voor een diffuus beeld voor de burger: naar wie te luisteren?

Handelingsperspectieven

Aan goede verticale bestuurlijke afstemming ligt goede horizontale bestuurlijke afstemming ten grondslag.

Horizontale bestuurlijke afstemming

Samenwerking

- > Bij afschaling moet de regionale samenwerking gecontinueerd worden om:
 1. Lopende zaken af te handelen
 2. Ontwikkelingen onderling te monitoren
 3. Nieuwe zaken op te pakken.

Advies: Regionaal overleg kan eventueel met een lagere frequentie plaatsvinden.

- > Afstemming niet beperken tot bestuurders.
Advies: Operationeel leidinggevenden moeten ook deze verbindingen maken, dan wel kennisnemen van de onderling gemaakte afspraken.
- > De crisisorganisatie dient 'waakzaam' te zijn tijdens versoepelingen.
Advies: Organiseer enkele 'bijpraat'-momenten met sleutelfunctionarissen.
- > Houd elkaar op de hoogte: gemeenten en veiligheidsregio's moeten elkaar niet verrassen met afwijkende maatregelen.

Communicatie

- > Communiceer vanuit veiligheidsregio's en gemeenten actief wat er wel en niet mag. Dit om het draagvlak voor de maatregelen in stand te houden.

Verwachte uitdagingen

- > Zomer 2021 zijn meer mensen gevaccineerd: mogelijke onderschatting van situatie en afname naleven maatregelen.
- > Corona-werkelijkheid is zeer dynamisch: voorgenomen zaken gaan anders dan verwacht.
- > Rol voorzitter veiligheidsregio is sinds *Tijdelijke wet maatregelen covid-19* formeel beperkt tot een coördinerende rol.
- > De beslissing heropening samenleving ligt bij het kabinet. Uitvoering, toezicht en/of handhaving ligt bij gemeenten, sectoren, branches etc.
- > In huidige ministeriële regeling is mogelijkheid tot bijvoorbeeld ontheffingen zeer beperkt.
- > Versoepeling vereist goede informatie-uitwisseling tussen sectoren, branches, veiligheidsregio's en het Rijk.
- > Mogelijk ontstaan van regionale en lokale verschillen.